

НРА «Рюрік» відзначає такі основні зміни на ринку інститутів спільного інвестування за результатами лютого 2014 року

Провідні фондові індекси світу. Переважна більшість провідних світових фондових індексів за підсумками лютого 2014 року компенсувала наслідки низхідних тенденцій попереднього місяця та показала позитивну динаміку. Відновлення позицій відбулось на протигагу продовженню скорочення QE3 та ескалації політичної напруги у світі навколо ситуації в Україні. За результатами лютого 2014 року продемонстрували зростання провідні американські фондові індекси (DJIA —+3,9%, S&P500 —+4,3%, NASDAQ —+4,9%). Подібні темпи зростання показали основні індекси фондових ринків Європи (FTSE100 —+4,60%, DAX —+4,14%) та Азії (HANG SENG —+3,64%, SHCOMP —+1,14%). Натомість російський RTSI за підсумком лютого продемонстрував спадну динаміку — -2,59%. Українські фондові індекси за підсумками лютого показали потужне зростання (PFTS — 30,43%, UX — 25,81%). Нагадаємо, що перший місяць 2014 року українські фондові індекси завершили без єдиної динаміки. За результатами січня 2014 року індекс ПФТС продемонстрував деяке зростання (PFTS — +0,36%), індекс УБ — зниження (UX — -2,24%). Сприятлива ситуація на ринку дала змогу публічним ІСІ в лютому покращити свої показники.

Порівняльна дохідність фондів. На відміну від січня 2014 року в лютому показники дохідності інвестиційних фондів мали висхідну динаміку. Дохідність відкритих фондів за підсумками лютого складала +9,06%, дохідність інтервальних фондів — +9,83%, закритих фондів — +9,74%. За підсумками січня 2013 року дохідність відкритих, інтервальних та закритих фондів складала 0,22%, -0,41% та +0,92% відповідно.

За результатом з початку 2014 року, беручи до уваги низхідні показники січня, дохідність відкритих фондів становить — +1,01%, інтервальних — 10,00%, закритих — -16,81%.

Сучасний фінансовий ринок пропонує декілька варіантів інвестування вільних коштів з різними рівнями ризикованості та дохідності. Зважаючи на поточну ринкову кон'юнктуру, інвестори продовжують віддавати перевагу банківським депозитним вкладам, завдяки їхнім суттєвим перевагам за показниками надійності (гарантованості) інвестицій і відсутності потреби в додаткових знаннях основ функціонування фондового ринку України.

Для порівняння: обсяг ринку публічних ІСІ станом на кінець лютого 2014 року складав близько 129 млн грн (120 млн грн станом за підсумком січня 2014 року), у той час як обсяг залучених банками в національній валюті коштів фізичних та юридичних осіб, згідно з даними НБУ, за підсумком лютого 2014 року складає близько 392,0 млрд грн [додатково, загальний обсяг депозитів в іноземній валюті (у доларовому еквіваленті) склав 28,5 млрд дол).

Разом з тим, як свідчить найкращий світовий досвід, у довгостроковій перспективі фінансові інвестиції в інструменти фондового ринку (у тому числі — інвестиційні сертифікати ICI) зазвичай забезпечують дохідність вищу, ніж за банківськими депозитами.

Першого січня 2013 року набув чинності ЗУ № 5519-17, яким було запроваджено особливий податок на позабіржові операції із цінними паперами, що викликало негативну реакцію з боку учасників ринку. Згідно із Законом, при позабіржових операціях із цінними паперами стягується податок у розмірі 1,5% від суми угоди; за умови знаходження паперів у лістингу фондової біржі розмір податку складає 0,1%, якщо угода укладена на біржі при наявності біржового курсу — 0%. Таким чином, велику кількість інституційних інвесторів було поставлено в умови, коли дохідність операцій не перекриває ставку особливого податку. У зв'язку із цим 21 жовтня 2013 року було зареєстровано законопроект щодо скасування податку на позабіржові операції. Станом на 01.03.2014 р. законопроект перебуває на розгляді.

Відповідно до ЗУ «Про інститути спільного інвестування», що набув чинності 01.01.2014 р., диверсифіковані ICI можуть включати до складу своїх активів до 20% цінних паперів, що не допущені до торгів на фондовій біржі; недиверсифіковані (крім венчурних фондів) — до 50%.

ЗУ «Про інститути спільного інвестування» також запроваджено поняття «спеціалізований ICI». До спеціалізованих ICI належать інвестиційні фонди таких класів: фонди грошового ринку, фонди державних цінних паперів, фонди облігацій, фонди акцій, індексні фонди, фонди банківських металів. На думку НРА «Рюрік», створення спеціалізованих ICI підвищить рівень захищеності інвесторів, які отримують змогу вкладати кошти у фонд, що працюватиме згідно із задекларованою стратегією. Крім того, як стане чинним нове Положення про порядок здійснення емісії облігацій підприємств, фонди матимуть можливість розширити інструментарій інвестування завдяки облігаціям міжнародних фінансових організацій. При цьому Законом «Про ICI» встановлено нові обмеження щодо інвестування коштів ICI в цінні папери, які не мають рейтингу інвестиційного рівня.

Також у 2014 році можливою є ліквідація окремих інвестиційних фондів, які не будуть здатні виконувати вимоги до мінімального обсягу активів. Крім того, невирішеними залишаються деякі питання щодо оподаткування діяльності ICI. У зв'язку із цим 2014 року ми очікуємо збереження складної ситуації на ринку публічних інститутів спільного інвестування.

Субринок відкритих ICI. Відповідно до статистичних показників, наданих УАІБ, вартість чистих активів 30 відкритих ICI станом на 01.03.2014 р. склала 95,02 млн грн. Порівняно з показниками цієї групи фондів на кінець попереднього місяця загальне зростання чистих активів становило 1,77 млн грн, або +1,9%. Нагадаємо, що в січні показник продемонстрував низхідну динаміку (9,51 млн грн, або 9,79%). За результатом лютого 2014 року 27 з 30 фондів вийшли з позитивним результатом зміни ВЧА (17 з 29 за підсумками січня 2014 року). Суттєвий вплив на скорочення сукупної ВЧА мало зменшення ВЧА фонду «ОТП Фонд Акцій», що у зв'язку з викупом значної кількості сертифікатів

(53,76%) показав зменшення активів на 1,86 млн грн. Незважаючи на те, що динаміка зміни ВЧА відкритих ІСІ була позитивною, чистий відтік у січні 2014 року зафіксовано в розмірі 2,84 млн грн (10,45 млн грн у січні 2013 року).

Діапазон дохідності відкритих фондів у лютому 2014 року (25,87 п. п.) був вужчим, ніж у січні 2014 року (35,54 п. п.), та коливався в додатному діапазоні значень від 0,0% до +25,87%. Середня дохідність у секторі складала +9,06% (-0,22% в попередньому місяці). Найбільш дохідними за підсумками лютого 2014 року стали фонди: «Софіївський» (+25,87%), «ОТП Фонд Акцій» (+25,10%) та «УНІВЕР.УА/Ярослав Мудрий: Фонд Акцій» (+22,54%).

Субринок інтервальних ІСІ. Сукупна вартість чистих активів інтервальних ІСІ за результатами січня 2014 року, що включає 8 фондів (за даними УАІБ), дорівнювала 22,20 млн грн. Порівняно з результатом попереднього місяця відбулося збільшення показника на 1,88 млн грн, або 9,27%. Нагадаємо, що за результатом січня ВЧА інтервальних ІСІ скоротилась на 506,82 тис. грн, або -2,43%. Чистий відтік за підсумком лютого 2014 року склав 38,02 тис. грн (373,67 тис. грн відтоку в січні 2014 року).

Діапазон дохідності інтервальних фондів у лютому 2014 року (17,76 п. п.) значно скоротився порівняно із січнем (6,25 п. п.) і коливався в інтервалі від +17,59% до -0,18%. Середня дохідність у секторі становила +9,83% (у попередньому місяці — -0,41%). Найбільшу дохідність зафіксовано у фондів «УНІВЕР.УА/Отаман: Фонд Перспективних Акцій» (+17,59%), «Аурум» (+17,42%) і «ТАСК Український Капітал» (+12,35%).

Субринок закритих ІСІ. Аналіз ринку закритих ІСІ за підсумками лютого 2014 року, що включав 6 фондів (за даними УАІБ), установив зростання вартості чистих активів на 11,91% — до 12,02 млн грн.

Діапазон дохідності закритих ІСІ в лютому 2014 року був значно ширшим (26,25 п. п.), ніж у січні 2014 року (5,34 п. п.), і коливався в інтервалі від -0,10% до +26,15%. Середня дохідність у секторі становила +9,74% (+0,92% за підсумками попереднього місяця).

Аналітичний департамент НРА «Рюрік» буде відслідковувати ситуацію на ринку інститутів спільного інвестування та підкреслює, що діяльність на ринку потребує від інвестиційних управляючих високої професійної майстерності, а від інвесторів — ретельного пошуку ефективних компаній з управління активами. Найкращі показники дохідності показали фонди: «Індекс Української Біржі» (+26,15%), «КІНТО-Весна» (+12,45%) та «АнтиБанк» (+10,13%). Негативний результат був зафіксований у фонді «УНІВЕР.УА/Скіф: Фонд Нерухомості» (-0,10%).